

1. UVOD

Banke, na nacionalnom, a tako i na međunarodnom nivou, se u svom poslovanju neminovno susreću sa različitim turbulencijama. Upravljanje rizicima u bankarskom poslovanju u uslovima finansijske krize mora podrazumijevati identifikaciju, mjerenje i procjenu situacija, a u sklopu strategije za prevazilaženje krize i očuvanje solventnosti. Ekonomski aspekti finansijske krize, posmatrajući taj fenomen iz ugla poslovanja banaka zahtijevaju razmatranje i adekvatno provođenje strategija, na teritoriji države u kojoj banka posluje, a takođe treba razmatrati i globalne aspekte. Opšte je poznato, a važno je pomenuti u samom uvodu rada, da geneza finansijskih kriza potiče iz Amerike, pa se tek naknadno proširila na ostale države svijeta. Sama kriza, počela je prvo na tržištu nekretnina, zatim se manifestovala kreditnim problemima, da bi rezultovalo i poskupljenjima benzina i naftnih derivata.

Finansijska kriza utiče na povjerenje komitenata, što rezultuje stvaranjem svojevrsne panike. Na bankarskom tržištu maha uzimaju hipotekarni krediti, a banke, u takvim uslovima, bez adekvatne supervizije i savremenih strategija olako daju kredite građanima, to jeste krediti su izdavani na netransparentan način. To u praksi dovodi do pada vrijednosti nekretnina, a banke na sebe preuzimaju veliki rizik, primjer za to je situacija u Americi u vrijeme svjetske ekonomske krize. Banka u svjetlu finansijske krize mora pronaći odgovor na novonastalu situaciju, te sprovesti savremene strategije primjenjive vremenu i prostoru.

1.1. Predmet i problem istraživanja

Problem istraživanja je naći adekvatnu strategiju ili više njih i adekvatno ih primijeniti na primjeru banke u uslovima finansijske krize. Predmet istraživanja je analiza i savremenih strategija bankarstva u uslovima finansijske krize. Iz ovako postavljenog predmeta, proizilazi i cilj samog istraživanja.

1.2. Svrha, cilj i značaj istraživanja

Aktuelnost teme rada se ogleda u tome što finansijske krize potpuno mijenjaju poslovanje banaka, pa je primjena savremenih strategija neophodan odgovor i jedino moguće rješenje za prevazilaženje takve krize u poslovanju. Praktični značaj istraživanja je taj što diplomski rad, a sa aspekta primjene savremenih strategija se koristiti kao primjer ili smjernica u domenima bankarskog i finansijskog poslovanja. Teoretski značaj same teme ogleda se u tome jer obrađuje sve aspekte primjene modernih strategija u bankarstvu uslovima finansijske krize na novi i do sada neopisan način.

Cilj istraživanja na ovu temu je definisati i pozicionirati savremene strategije bankarstva koje su primjenjive u uslovima finansijske krize, te ukazati na važnost i značaj adekvatne i pravovremene primjene strategije i prevazilaženja krize u bankarskom sektoru.

1.3.Hipoteza istraživanja

U radu će se zastupati hipoteza koja glasi: “*Primjena savremenih strategija bankarstva smanjuje ukupni rizik poslovanja banke u uslovima finansijske krize.*”

1.4.Metode istraživanja

U radu su korištene metoda teorijske analize i sinteze, kao i metoda deskripcije. Deskripcijom je opisano sve što je istraženo, a vezano je za temu rada, sa dijelovima, strategijama, specifičnostima i podjelama, dok su se teorijskom analizom, razmatrali koncepti koji oibuhvataju različite savremene strategija bankarstva, te rasčlanili, po specifičnostima i sličnostima, a sintezom se takva cjelina opisala kao složena teorijska jedinica.

1.5.Struktura rada

Diplomski rad je podijeljen na četiri dijela.

Prvi dio rada vezan je za metodološki koncept proučavanja u kome je postavljena hipoteza, problem i predmet istraživanja, te ciljevi i metode. Drugi dio rada vezan je za uticaj finansijske krize na bankarski sektor što podrazumijeva izvore finansijske krize, njen nastanak, regulaciju kamatnih stopa u uslovima krize, kao i kamatni paradoks u finansijskoj krizi i ekspanzivnoj monetarnoj politici. Treći, a ujedno u glavni dio rada vezan je za primjenu savremenih bankarskih strategija u uslovima krize. Ovaj dio rada obuhvata aspekte upravljanja procesima i faktorima rasta u bankarskom poslovanju, primjenu strategijskog bankarskog marketinga u uslovima finansijske krize, zatim fenomen restrukturiranja banaka, uticaj marketinga na prevazilaženje krize, kao i primjenu CAMELS metodologije u uslovima finansijske krize. U četvrtom dijelu objašnjene su različiti modeli strategija koncentracije banaka u uslovima finansijske krize, sanacija banaka u uslovima finansijske krize po američkom modelu i švedskom modelu, zatim strategija koncentracije kapitala i efikasnosti banaka u uslovima finansijske krize, kao i strategija i poslovna orijentacija banaka nakon prevazilaženja finansijske krize i okretanja prema budućem poslovanju.